

Montessoriskolan Kvarnhjulet

styrelse@kvarnhjulet.se

Rektorn vid Montessoriskolan Kvarnhjulet

bo.larsson@kvarnhjulet.se

Beslut för fristående grundskola med fritidshem

efter tillsyn av Montessoriskolan Kvarnhjulet
i Mölndals kommun

Tillsyn av Montessoriskolan Kvarnhjulet

Skolinspektionen genomför tillsyn i Mölndals kommun under våren 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen. Montessoriskolan Kvarnhjulet besöktes av Skolinspektionen den 24 april 2012.

Helhetsbedömning

I årskurs 9 nådde 88 procent av eleverna minst mål att uppnå i alla ämnen år 2011. Det genomsnittliga meritvärdet var 235 och andelen elever med behörighet till något nationellt program i gymnasieskolan var 97 procent. Samtliga dessa värden ligger över de genomsnittliga värdena i riket och kommungruppen. Enligt skolans sammanställning av elevernas måluppfyllelse i årskurs 5 för våren 2011 nådde 81 procent av eleverna målen i engelska och 86 procent nådde målen i matematik. I övriga ämnen nådde 91-100 procent av eleverna målen. I årskurs 3 nådde 100 procent av eleverna målen i svenska och 94 procent nådde målen i matematik. Skolinspektionen bedömer, trots att eleverna i vissa avseenden når goda kunskapsresultat, att dessa kan förbättras ytterligare. Även om det varierar mellan lärarna hur pass väl de anpassar undervisningen efter elevernas olika behov bedömer Skolinspektionen sammantaget att detta fungerar väl på skolan.

Av intervjuerna med styrelseordföranden, rektorn och personal bedömer Skolinspektionen att rektorn tar ett tydligt pedagogiskt ansvar för utvecklingen vid skolan t.ex. genom att analysera det samlade kunskapsresultatet och resultatet av värdegrundsarbetet tillsammans med personalen samt arbetar för att utveckla verksamheten. Samtliga intervjuade på skolan upplever att skolan har ett gott förebyggande värdegrundsarbete. Vid Skolinspektionens besök framkommer inget annat än att skolmiljön är trygg och studieron god. Av tillsynen framgår att fritidshemmen vid skolan erbjuder barnen en meningsfull fritid med sin verksamhet och kompletterar skolan väl.

Vid tillsynen av Montessoriskolan Kvarnhjulet gjordes en fördjupad granskning av betyg och bedömning. Intervjuade lärare och elever beskriver att rutinerna för att informera eleverna om grunderna för betygssättning är bristfälliga. Varje lärare har sina rutiner och gör på sitt eget sätt. Detta innebär att några ger en fullödlig och god information till eleverna, medan betygen i några ämnen kan komma som en överraskning för eleverna. Det är viktigt att lärare inom skolan och mellan skolor samverkar exempelvis för att diskutera skillnader mellan nationella ämnesprov och slutbetyg samt för att säkra en rättvis och likvärdig betygssättning.

Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på ett antal områden som huvudman-

nen måste åtgärda för att förbättra elevernas måluppfyllelse. Mot denna bakgrund fattar skolinspektionen följande beslut.

Beslut

Föreläggande

De beskrivna bristerna som Skolinspektionen konstaterat vid tillsynen av Montessoriskolan Kvarnhjulet belägen i Mölndals kommun måste åtgärdas för att huvudmannen ska uppfylla författningarnas krav och eleverna därmed ska få den utbildning de har rätt till. En utförligare redogörelse av konstaterade brister finns nedan under rubriken Skäl för beslut.

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Montessoriskolan Kvarnhjulet att senast den 2012-08-03. avhjälpa påtalade brister genom att vidta nedanstående åtgärder.

De vidtagna åtgärderna ska samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Bedömning och betygssättning

Eleverna informeras inte om grunderna för betygssättningen.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med bedömning och betygssättning.

I detta ingår att:

Eleverna informeras om grunderna för betygssättningen(3 kap. 15 § skollagen).

Avstående från ingripande

Vid tillsynen har även konstaterats brister för vilka Skolinspektionen avstår från ingripande i enlighet med 26 kap. 12 § skollagen. I flera åtgärdsprogram som Skolinspektionen har granskat är det svårt att utläsa vilka behov eleven har, vilket gör det svårt att avgöra om de åtgärder som presenteras bidrar till att ge eleverna det särskilda stöd de är i behov av. Det fram går inte heller alltid tydligt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Rektor har uppmärksammat att åtgärdsprogrammen hade brister och utarbetat en modell där elevens behov framgår, vilka åtgärder som vidtas på olika nivåer och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Mot bakgrund av att rektor vidtagit nödvändig rättelse och att åtgärdsprogrammen numera motsvarar de krav som ställs avstår Skolinspektionen därför från ingripande i denna del.

Skäl för beslut

Föreläggande:

Bedömningsområde: Bedömning och betygssättning

Bedömning:

Eleverna informeras inte om grunderna för betygssättningen.

Motivering:

Enligt skollagen ska eleverna informeras om de grunder som tillämpas vid betygssättningen. Den som har beslutat betyget ska på begäran upplysa eleven och elevens vårdnadshavare om skälen för betyget. Vidare ska rektor se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar.

Vid intervjuer med elever och lärare framkommer att det är variation mellan lärare hur eleven informeras om betygssättningen. Alla lärare är inte heller tydliga i vad man ska göra för att få ett visst betyg. Ett fåtal lärare går återkommande igenom betygskriterier och förklarar dem. Men detta är enligt de intervjuade eleverna undantag. Vid intervju med lärare framkommer att skolan inte har någon gemensam policy för hur information om grunderna för betygssättning ska ske. Rektor är medveten om att variationen är stor på skolan i detta avseende.

Av utredningen framgår att eleverna inte informeras om de grunder som tillämpas vid betygssättningen. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs avhjälpa bristerna.

Författning:

3 kap. 15 § skollagen

Avstående från ingripande:

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Rektorn ser inte till att åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Motivering:

Av skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov, genom uppgifter från lärare, övrig skolperso-

nal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, ska detta anmälas till rektorn. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Intervju med rektor och skolans dokumentation visar att skolan upprättar åtgärdsprogram för elever i behov av särskilt stöd och att det finns en tydlig ärendegång i arbetet med dessa elever. Skolinspektionen har tagit del av ett antal åtgärdsprogram. Dessa är beslutade av rektorn. I flera åtgärdsprogram är det svårt att utläsa vilka behov eleven har, vilket gör det svårt att avgöra om de åtgärder som presenteras bidrar till att ge eleverna det särskilda stöd de är i behov av. De åtgärder som beskrivs är främst åtgärder som visar var eleven ska få särskilt stöd och av vem. Hur undervisning ska anpassas efter elevens behov framgår i mindre utsträckning. Det framgår inte heller alltid tydligt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Rektor har uppmärksammat att åtgärdsprogrammen hade brister och utarbetat en modell där elevens behov framgår, vilka åtgärder som vidtas på olika nivåer och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Skolinspektionen har tagit del av åtgärdsprogram som är upprättat efter den nya modellen.

Mot bakgrund av att rektor vidtagit nödvändig rättelse och att åtgärdsprogrammen numera motsvarar de krav som ställs avstår Skolinspektionen därför från ingripande i denna del.

Författning:

3 kap. 9 § skollagen

Bakgrund

Måluppfyllelse

Eleverna når kunskapsresultaten i hög grad. 97 procent av eleverna som avslutade årskurs 9 år 2011 hade behörighet till något nationellt program i gymnasieskolan. I riket var motsvarande andel 88 procent. Det genomsnittliga meritvärdet var 235, vilket kan jämföras med genomsnittet i riket som var 210. Andel elever som nådde minst mål att uppnå i alla ämnen i årskurs 9 var 88 procent år 2011. Motsvarande andel i riket var 77 procent. Kunskapsresultaten har över tid legat på en stabil nivå med viss uppåtgående trend. Av Skolverkets officiella statistik beträffande relationen mellan nationella ämnesprov och slutbetyg i årskurs 9 framgår att 46,2 procent av eleverna fick ett högre slutbetyg i matematik jämfört med provbetyget, vilket är en anmärkningsvärt hög andel. I skolan finns en sammanställning över måluppfyllelsen i samtliga ämnen i förhållande till kursplanerna i årskurs 5. I engelska nådde 81 procent av eleverna målen, i matematik nådde 86 procent av eleverna målen och i svenska nådde 91 procent målen. I övriga ämnen nådde 91-100 procent av eleverna målen. För årskurs 3 finns en sammanställning i ämnena svenska och matematik av resultaten i förhållande till kursplanerna. Sammanställningen visar att 100 procent av eleverna nådde målen i svenska och 94 procent nådde målen i matematik.

Alla elever ges inte möjligheter att nå lägst mål att uppnå i samtliga ämnen. (Från och med läsåret 2011/12 finns det nationella kunskapskrav för godtagbara kunskaper för årskurs 3 i svenska/svenska som andraspråk, matematik, naturorienterande ämnen och samhällsorienterande ämnen och för samtliga ämnen i årskurs 6 och årskurs 9). Skolinspektionen pekar i detta beslut på ett antal områden där skolan behöver vidta åtgärder för att förbättra elevernas kunskapsresultat.

Tillsynen visar att fritidshemmet kompletterar skolan och erbjuder en meningsfull fritid för eleverna. Samtal med elever visar att de vid besöksstillfället upplever skolorna och fritidshemmen som trygga. Tillsynen visar också att skolan arbetar aktivt med värdegrundsfrågor, har ett tydligt förhållningssätt och gemensamma spelregler.

Beskrivning av Montessoriskolan Kvarnhjulet

Montessoriskolan Kvarnhjulet är en fristående skola i Mölndals kommun. Utbildningen omfattar förskoleklass och årskurserna 1-9 med totalt 19 elever i förskoleklass och 193 elever i grundskolan. Det finns två fritidshem vid enheten. Verksamheten är organiserad i fyra arbetslag: F-5, 6-9 samt två arbetslag för fritidshemmen. Skolan är en enparallellig skola med åldershomogena grupper. Skolenheten leds av en rektor.

Skolverket godkände Montessoriskolan Kvarnhjulet i Mölndals kommun som en fristående grundskola för årskurserna 1-9 genom besluten (dnr 1994:28) den 13 juni 1994, (dnr 1996:696) den 10 december 1996 och (dnr 1999:1001) den 8 mars 2000. Enligt beslutet har skolan rätt till bidrag samt får anordna provning och utfärda betyg för skolans egna elever enligt de bestämmelser som gäller för det offentliga skolväsendet.

Skolans inriktning är allmän och enligt ansökan om godkännande är skolans profil montessoripedagogik.

Skolverket har i underrättelse den 16 januari 2001 (dnr 1999:2739) konstaterat att Montessoriskolan Kvarnhjulet, ekonomisk förening har godkännande som enskild huvudman att bedriva förskoleklass i anslutning till skolan.

Huvudman för skolan är Montessoriskolan Kvarnhjulet ekonomisk förening med organisationsnummer 716445-2166.

Verksamheten vid Montessoriskolan Kvarnhjulet, ekonomisk förening startade läsåret 1994/95 och omfattar förskoleklass och årskurserna 1-9. De flesta eleverna är folkbokförda i Mölndals kommun.

Skolinspektionen har i samband med tillsynen haft kontakt med Mölndals kommun angående rätten till insyn i skolans verksamhet. Mölndals kommun har utnyttjat sin rätt till insyn i Montessoriskolan Kvarnhjulet, dock inte under det senaste året.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit Elisabeth Fogelberg och Henrik Frykman.

På Skolinspektionens vägnar

Lena Dahlquist
Enhetschef

Marita Schiller Helander
Undervisningsråd

Skolinspektionen

Beslut

2012-05-09

7 (9)

Dnr 43-2011:6459

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet redovisas i ett sammanfattande beslut. Fritidshem vid kommunala och fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av dessa grundskolor. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka

åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).